

Mijn verhaal, hoe ik psycholoog, zangeres en stemtrainer werd.

Toen ik zeventien was had ik de inschrijvingspapieren voor het conservatorium in huis, maar uiteindelijk koos ik toch voor de universiteit, psychologie (UVA aan het Weesperplein in Amsterdam). Dat was tastbaar, een geaccepteerde route. Bovendien was ik bang dat ik

op het conservatorium in een streng keurslijf zou worden geregen. Ik kwam uit een nest waar klassieke muziek nauwelijks een rol speelde. We hadden een plaat van 'De vier jaargetijden', en dat was het. Ik speelde wel al jaren veel piano en zo had ik Bach, Mozart en Beethoven leren kennen, die ik, ongehinderd door kennis of conventie, urenlang geheel in mijn eigen stijl speelde. Voor mezelf,

er luisterde nooit iemand, behalve mijn pianolerares die me alle ruimte gunde. Toen ik als psycholoog was afgestudeerd bleef de muziek trekken. Ik ging met iemand mee naar de opera, 'Manon Lescaut' van Puccini. Als de heldin in haar eentje in de woestijn staat, op

het punt te verdorsten, zingt ze de aria

'Sola, perduta, abbandonata' (alleen, verloren, verlaten) met een kracht en een schoonheid die me trof als een mokerslag. Dit is trouwens de ervaring die ik hoor van veel operaliefhebbers: plotseling raken ze aangestoken en vanaf dat moment laat het ze niet meer los.

Uiteindelijk werd ik toegelaten tot de opleiding klassieke solozang (Amsterdams

Conservatorium, van Baerlestraat Amsterdam). Dat keurslijf klopte wel, ik had, misschien net als alle andere studenten op kunstacademies trouwens, altijd het gevoel dat ik niet echt snapte wat ik nou verkeerd deed en hoe het dan anders moest. Ik werd na

mijn afstuderen een goede sopraan, maar geen ster. Ik heb op allerlei plekken en in allerlei producties gezongen, en werkte tien jaar lang als koorlid bij De Nederlandse Opera in de Stopera. Ik heb als zangstudent en later als

zangeres altijd met plezier veel lesgegeven. Ik werkte 18 jaar als groeps zangles docent

bij de stichting Crea met beginners. Daar heb ik misschien wel het meest geleerd over hoe de stem en de persoon samen het geluid maken. Ik heb me twintig jaar professioneel met zingen beziggehouden. Toen kreeg ik zin om me meer buiten de kunst te begeven. Ik wilde graag werken met mensen op een vlak dat voor hun direct relevant is. Ik voegde mijn psychologische

kennis en mijn stemtechnische ervaring samen en werk nu zo'n twintig jaar als spreekstem trainer voor zakelijke stemmen. Ik werk individueel met heel verschillende mensen met uiteenlopende beroepen, met rechters en officieren van justitie, call center medewerkers, met CEO's, politiemensen, leraren, en heel veel managers, teamleiders, en andere zakelijke sprekers. Daarnaast geef ik vaak trainingen, meestal kom ik invliegen in langere

trainingen over leiderschap en NLP. Verder spreek ik

N E D E R L A N D S
c o n c e r t k o o r

regelmatig op radio 1 over onderwerpen die met de stem te maken hebben. En (het bloed kruipt..) Na twintig jaar ben ik toch weer lekker gaan meezingen in een fijn koor, het Nederlands Concert Koor.